

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ŞI COMERCIU

ORGANAL: „Reuniunii Economice din Orăştie“ şi „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci pe an.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu preţuri moderate
Abonamentele şi inserţiunile se plătesc înainte.

VIN DE POAME (CIDRU).

Viile țării noastre, cari altădată produceau vinuri bune și în cantități considerabile, astăzi în mare parte au aspectul trist și de necunoscut, din pricina filoxerei care le-a prăpădit cu desăvârșire. Nădejdea, că într'un viitor apropiat să fie ear' belșug de vin ca altădată, cu măsurile destul de slabe de reconstituire ce se iau, nu este prea mare.

Astfel fiind, trebuie să ne gândim și noi la alte mijloace de a înlocui într'u câtva această beaură înveselitoare și dătătoare de putere, vinul.

Sunt multe beuturi spirtoase pe cari le beau sătenii nostri în locul vinului, dar' ele nu sunt de loc sănătoase. Toate se reduc la rachiu, adică spirt amestecat cu apă și dres cu fel de fel de mirodenii și totdeauna otrăvit cu vr'un amestec jidovesc, care să facă se-l usture pe român pe piept. Asemenea beuturi nu numai că-ți strică sănătatea trupului, dar' și mintea, mai cu seamă când se bea fără socoteală, ceea-ce se întâmplă românului din când în când, ba la un botez, ba la o nuntă, ba la o pomană; apoi aldămașele când face sau se face vr'o daraveră prin vecini. Vinul lipsind sau fiind prea scump și de multe-ori stricat sau dres și el, este natural ca românul să bea rachiul care îi strică sănătatea, deoarece, alte beuturi nu se găsesc la țeară, căci nu în toate părțile se face rachiu de prune.

O beaură sănătoasă și hrănitoare este «berea», dar' din păcate este prea scumpă deși ar putea fi cât de ieftină, căci se fabrică, nu cine știe din ce lucruri scumpe, ci din orz, care slavă Domnului se face din belșug în țeară și numai scump nu e, și din hemeiu

care ear' se face și s'ar putea face ori-cât în pământul nostru.

O altă beaură sănătoasă, însă mult mai puțin hrănitoare de cât berea, este vinul de fructe mere, pere, coacăze, (strugurei) smeură etc. numit cidru în alte țări, în care se cunoaște și se bea de multă vreme și în mare cantitate; astfel este Franca unde să produce anual 8—10 milioane hectolitri, Englitera, Germania și altele.

Vinul de mere și de pere bunăoară bine fabricat este tot așa de bun și sănătos ca și un vin mai slab.

Drept aceea noi îndemnăm pe toți aceia cari au poame să nu le lase să se strice căzute pe jos, sau să le vândă pe nimic, ci să le adune și să le prefacă în vin.

Prefacerea poamelor în vin este foarte lesnicioasă, tot așa de lesnicioasă ca și a strugurilor. Merele și perele ori de care ar fi ele, chiar și din acele pădurețe, însă bine coapte și nestrucate, se aduc acasă, se țin câtva timp ca să se mai răcoacă și apoi se sdrobesc într'o mașină ca cea de mână cu care se bate cucuruzul, însă cu sulurile de lemn, s'au într'o puțină cu fundul sănătos cu un lemn mai lat la cap.

Merele sdrobite se stropesc cu puțină apă și se lasă să se dospească în grămadă sau în o tocitoare timp de 24 ceasuri, apoi se pun la teasc întocmai cum se pun strugurii și să tes-cuesc tare, până-ce nu mai curge must din ele. Scursoarea dintéiu, fruntea, dacă să culege singură, dă vinul cel mai bun, ear' scursoarea din urmă cel mai slab. Mustul are culoare gălbue.

Fermentațiunea, sau fierberea mustului, se face într'o puțină sau tocitoare deschisă, în care se pune mustul și se lasă să fiarbă până-ce de-asupra să face o scoarță, o cămașă de boștină, ceea-ce ține une-ori 3—4 săptămâni,

apoi se trage în butoaie, unde tot mai fierbe încă încet.

Vinul acesta fiind mult mai slab decât cel de struguri, nu ține peste iarnă ci se oțetește, — ba chiar să face și oțet din el, care e foarte bun și gustos.

El se poate bea însă în cursul toamnei, și dacă voim să avem vin de poame peste tot anul, atunci trebuie să adăogăm mustului, înainte de ferbere, cel puțin câte 10—15 chilograme de zăhar topit în apă la 10 vedre de must. Cu chipul acesta vom dobândi un vin bun de masă, destul de spirtoș și care se poate păstra multă vreme, dacă va fi îngrijit la fel cum să îngrijește și cel de struguri.

Vinul acesta trebuie ferit mai cu seamă de aier, care-l strică, îl oțetește.

„Sărbătorile băbești“.

Nu-i popor pe lume care să aibă afară de sărbătorile bisericesti atâta sodom de alte sărbători și de «zile cu primejdie» ca țeranul nostru. Mai bine de jumătate de an îl trece el cu sărbătorile «apucate de bătrâni» și cam un sfert din sărăcia noastră se trage din sărbătorile aceste. Cui nu 'i-s'a întâmplat vr'odată să treacă prin vr'un sat de-al nostru și se vadă, cum stau oamenii grămezi pe la porți și prin țarină nici urmă de om, măcar că nu era nici o sărbătoare? Te umple ciuda și te miri, că cei cu dênșii, de se odihnesc așa de geaba și în țarină se scutură holda ori fênul fi uscat ca pusderia și pe cer se gătește de ploaie?

Dar' face păcat cel, cărui nu-i vine la socoteală, că oamenii cinstesc zilele sfinților cu primejdie și vreau ca să se lucre în zilele lor? Nu știu, ci

că Cozma, Damian, Mariuca, Foca, Pintelei Căldător și Stefan cu Fumu își zile mai șugubețe și mai cu primejdie decât sf. Ilie și alte sărbători de cele cu cruce roșie?

Nu l'a pus păcatul pe George al lui Andreiu să lucre în ziua de Foca și nu i-a ars peste noapte toată gospodăria? Vai de mine, dar' mai bine făcă-se tot fânul gunoi acolo pe ogor, decât să pun în el furca ori grebla în ziua de Foca.

Da ce-o pățit, Dumnezeu să-l ierte, Costan al Vadani cu căratul lui în Marina? N'o picat în furcă din carul încărcat și nu 'și-o dat sufletul?

Cam așa îți spun oamenii dela sat, dacă îi întrebi de ce stau degeaba în zile, când crapă măseaua de lucru și când îi îndemni la lucru. — Tare greșesc ei, că țin sărbătorile aceste și prăpădesc cele mai scumpe zile de lucru.

Oare nu știe biserica cu Vlădiciei ei, că-i sărbătoare ori nu? Oare n'ar ține ea slujbă în zilele aceste dacă ar fi ele sărbători?

Dar' omul nostru așa-i, ce-o apucat din bătrâni, nu lasă, măcar spuie toată lumea că-i rău. Babele's la dênșii mai în seamă, decât bisericile cu toți preoții lor.

Și acum să le spunem noi oamenilor dela sate, de ce-o făcut moșii noștri atât amar de sfinți și de zile cu primejdie. În vremea veche a fost, după-cum știm cu toții, boerescul. Toate zilele de lucru mai că avea să lucre bietul țeran pe moșia boierului. Gândi-

ți-vă D-voastră singuri, cum ar fi voit să se scape ei de lucru, că mă rog, cui nu-i greu și urit a lucra pentru altul de geaba? Acum ce se facă ei să se mai scuture de cea muncă. Hai, au început a face la «sărbători», 'și-o făcut, 'și-o tot făcut la sărbători și babele au căutat la primejdii și le-au tot pus în cărca sfinților. Când se întempla, de-l trăsna pe cineva, ori să aprindea la cineva vr'un stog ori 'și-a rupt vr'un bou cornul — sărbătoarea era gata și încă de tot primejdioasă. Așa 'și-a luat începutul Foca, Trifu, Simion Stălpnicul, Cozma, Ștefan cu Fumu și toată sumedenia de sfinți, pe cari noi n'am mai trebui să-i ținem în ziua de azi, căci slavă D-lui de boeresc am scăpat. Și după-ce s'a spălat boerescul, oamenii au ținut mai departe sărbătorile aceste, pentru-că s'a fost deprins cu dênsele. Și de ce să nu le ție, că doară trebuie să se mai hodi-nească omul și Duminecile și sărbătorile sfințite de biserică sunt prea rari! Cu altă vorbă sfântă, lene și la mulți și necuminția fac, de nu ne putem desbăra de atâta sărbătoare cu «primejdie».

Dar' dragilor mei acum s'a trecut boerescul și cu vremea veche, când aveau oamenii pământ, de nu știau ce să facă cu dênșul și când în grajd se învirtea câte șeșe boi cât malurile.

Traiu-i greu și muncă trebuie, dacă voești să te mai ții în rënd cu lumea și se nu umbli cu coatele goale. De aceea trebuie să cruțăm cu vremea. O zi de lucru din vremea de azi face cât o săptămână dela cei bătrâni.

De câte-ori se întemplă, că o zi ca Foca ori Marina stătută de geaba îți aduce sărăcia întreagă pe cap. De câte-ori se întemplă că bădica Ion ori George are în țarină polog uscat ori snopi de învălit — dar' pentru-că o apucat din «bătrâni» că în Foca și Marina și în câte alte zile, nu se lucră, nu lucră nici el și se pornesc ploii și vin vânturi și-i încolțește pânea pe ogor și fânul i-se face gunoiu.

Bine ar fi, ca să începem a rumpe odată cu povestile din bătrâni și să ne ținem de lumea de acum, că într'nsa trăim doară.

Să ne rugăm lui Dumnezeu să ne ierte, și la lucru în toate sărbătorile ce nu's ținute de biserică și în care nu's slujbe, căci biserica știe mai bine ce-i sărbătoare și ce nu!

Așadară să nu mai stee om pe pânțele în zile, în cari scapără măseaua de lucru, că păcătuim înaintea lui Dumnezeu pentru-că lenevim; și păcătuim și înaintea oamenilor, pentru-că perdem vremea în vânt. D. P.

DIN LUME

Principele Mirko în Ungaria.

Din Cetinie se anunță, că principele Mirko va face în Septemvrie dimpreună cu soția sa o călătorie în străinătate. Mai întâiu va merge la Roma să viziteze părechea regală italiană, apoi la Spala unde va fi primit din partea Țarului. Din Spala va pleca la Viena

FOIȚĂ

PIETRELE DOAMNEI

de Carmen Sylva.

(Urmare).

Fiara se ridică urlând furios; era mai înaltă de cât el cu un cap. Dar' Ștefăniță îi și infipse paloșul în gât până în mâner. Ursul ridică labele-i puternice și Doamnei i-se părură că au căzut amândoi jos.

Atunci pierzându-și mințile de frică, voind să-i sară într'ajutor, alunecă iute ca vântul de pe stâncă și să pomeni lângă Ștefăniță, care tocmai își scotea din umăr ghiarele fiarei care se sbătea, și se ridica de jos.

Cu toată durerea ce încerca, scoase un țipăt de bucurie, când văzură pe Doamna lui lângă el, în vieață. El crezuse că o omorise fiara, căreia îi atirnau și acum împregiurul gurei bucăți pline de sânge din carnea ce mănecase.

La început Ștefăniță nici nu voi să-și arete rana. Dar' Elena nu se lăsă de el până nu se învol să i-o lege cu bucăți de cărpe rupte din rufele ei.

— Am furat porumbul! zise Ștefăniță; și începură să riză pe când spinteca și jupuia ursul pe a cărui blană moale trebuia să se culce Doamna de aci înainte.

Ea se uită la el și-l muștră.

Dar' dacă o fi avut bieții oameni nevoie de el? Barem să-l fi plătit!

— Cu ce; întreabă el. A!... Domnul a scăpat, urmă el; e în Ciceiu și își adună armata. O să vie să te ia peste câteva zile, Măria Ta!

— Și tocmai acum îmi spui?

Ștefăniță se uită la ea.

Apoi aveam mai întâiu o vorbă de vorbit cu ursul și n'a vrut să-ștepte, bată-l pustia!

Risul Doamnei răsuna pentru întâia-ora împede ca argintu. Și pe urmă rise ear' mult, căci Ștefăniță făcū ursului o plecăciune și îi zise: »Fii bun, de îngăduie să spui Doamnei ceva... numai nițel... și pe urmă ne-om lupta».

Elena alese doi știuleți frumoși de potumb, și se puse să-i coacă la foc, până-ce li-se prăji bine boabele aurii. Li dete unul lui Ștefăniță și pe celalalt îl duse la buzele ei cele roșii. Ștefăniță se uita la ea cum ronțăia boabele cu dințișorii albi ca de șoarece.

— Ce ași da să știu ce s'o fi făcut Toma, care mi-a dat calul, zise ea deodată, oprindu-să.

Ăla a murit! răspuse Ștefăniță; și își văzură liniștit de mănecare.

— A murit! strigă Doamna, deschizând mari ochii ei frumoși. A murit pentru mine!

și de acolo la Sinaia. Cu acea ocaziune principele Mirko va petrece mai mult timp și în Ungaria.

Intâlnire de monarhi. De câteva zile în portul rusesc Reval de lângă Marea-Baltică s'au întâlnit Țarul Rusie Nicolae II., cu împăratul Germaniei Wilhelm, care s'a dus acolo, ca să fie de față la manevrele flotei rusești și ca să reîntoarcă Țarului visita, ce acesta o făcuse în anul trecut împăratului Wilhelm în portul Danzig. Intâlnirea între cei doi monarhi a fost foarte intimă și amicală.

Ocuparea Macedoniei. În Sofia și Belgrad se colportează șovrul, că Austro-Ungaria ar fi luat deciziunea de a ocupa Macedonia cu concursul României și al Greciei. Ziarului «Il Piccolo» din Triest i-se telegrafează din Petersburg relativ la aceasta următoarele:

«Sunt informat din izvor autorizat, că zilele din urmă a avut loc o viuă schimbare de note între guvernul rusesc și cel sârbesc, bulgăresc și montenegrean în chestiunea din Balcani, devenită foarte acută. Guvernul rusesc a consiliat pe cele trei guverne, ca să observe circumspecțiunea cea mai mare față cu provocările turcești respective albanese, totodată le-a asigurat, că nici Rusia nici puterile amice cu ea, nu vor permite nici-odată, ca să fie violate drepturile statelor slave din Balcan în Macedonia și vechea Sârbie».

Incoronarea din Londra. Ziua de 9 August n. a fost pentru poporul englez zi de sărbătoare națională. Căci în aceasta zi a avut loc încoronarea regelui Eduard VII. Des de dimineață 65 de pușcături de tun au vestit începerea zilei solemne. Din incidentul încoronării 75.000 de soldați din toate branșele au fost concentrați în Londra. Deja la 5 oare dimineața s'a întrerupt comunicația de trăsuri pe stradele Londrei. Stradele s'au umplut cu mii și mii de oameni, cari așteptau sosirea regelui. La 11 oare regele, regina, familia domnitoare și principii străini au plecat din palatul Buckingham la biserica din Westminster, unde s'a făcut ceremonia religioasă a încoronării prin primatul Canterbury. După terminarea încoronării prințul de Wales, preoțimea înaltă și noblimea a depus înaintea regelui jurământul de credință. Incoronarea a durat 3 oare. După încoronare familia regală s'a reîntors în palat. Mulțimea a isbuenit în urale puternice la adresa regelui și reginei. Bucuria poporului a fost indescriptibilă. Incoronarea n'a fost turburată de nici un incident. Ordinea a fost exemplară. Seara orașul a fost iluminat în mod splendid și multe mii de oameni au parcurs stradele ca să vadă orașul cel frumos împodobit și feeric iluminat. La încoronare a luat parte și Kitchener.

Creta. Principele George, guvernatorul Cretei, s'a adresat către Puterile garante cerând următoarele:

1. Cretanii închiși în temnițele turcești să fie grațiați.

2. Cretanii, cari trăesc în Turcia, să fie puși sub protecția puterilor.

3. Turcia să recunoască drapelul cretan.

4. Să se recunoască guvernului cretan dreptul de a încassa dări.

5. Creta să fie primită în uniunea postală.

6. Un împrumut sub garanția Puterilor.

7. Primirea monetelor cretane în uniunea monetară.

8. Sultanul să recunoască în mod oficial pe George.

Puterile au înaintat acest memoriu Porții, care a răspuns, că nu voește să introducă nici o schimbare în statul quo.

Guvernul și sărbările în onoarea lui Kossuth. «Kel. Ért.» publică, din izvor autorizat următoarele asupra punctului de vedere al guvernului față cu sărbările puse la cale din incidentul aniversării centenare ale nașterii lui Kossuth: «Ministrii și fișpanii nu vor participa nici ca persoane oficiale, nici ca particulari la sărbări. Celelalte organe ale statului pot să se prezente numai ca persoane private. În privința participării președintelui și a membrilor camerei deputaților, guvernul dorește, să nu se facă nici o ingerență. Părerea sa însă este, că eventuala participare a președintelui și a camerei, nu poate avea caracter oficial, deoarece-ce pentru aceasta ar fi necesar un conclud al camerei, ceea-ce însă nu se poate, fiind camera în vacanță. De-almintrea este deja hotărât, că contele Albert Apponyi nu va lua parte la sărbări.

El mușcă și mai adunc din știuletele de porumb și mormăi ceva despre noroc; ea nu pricepă ce zice.

— Dar' cum au pus mâna pe el?

— S'a dat prins? Cum și de ce?... Spune, Ștefăniță.

— Le-a spus, că el ar fi Domnul, și turcii au crezut și s'au întors cu el îndărăt o bucată bună de drum, și țipau de bucurie, până-ce țărani, proști cum sunt, de niciodată nu pot să-și ție gura, le-au spus cine e, și atunci unde s'au mîniat pe el și mi și l-au schingiuit. . de a fost vai de mama lui!

Doamna se înfioră.

— Bietul Toma! zise ea cu lacrimile în ochi.

— Bine c'ai scăpat dumneata, Măria Ta!

Rana lui Ștefăniță nu era așa de ușoară, cum zicea el.

Incepuse să-l prinză niște triguri tari și zăcea în peșteră aiurând, ear' în aiurări vorbea mereu de Elena. Ea nu mai avea decât câțiva știuleți de porumb, deoarece-ce ursul mîncase toată mîncarea. Adună căpșuni pe cât putu. Curînd bagă de seamă că puterile bolnavului scădeau într'un chip îngrijitor. Atunci se hotărî să plece ea la vînătoare; la început nu nimeri nimic, de mai multe ori, dar' pe urmă omori destul vînat de se putu hrăni și pe ea și pe bolnav. În stîrșit îl lăsară frigurile, și căzû într'un somn adînc, întremător. Într'o zi i-se părû că aude un țipet scurt de frică și

pe urmă un sgomot de luptă puternică. Într'o clipă fû în picioare și se repezi la arme; nu găsi decât o lăncie rezemată de zid; puse mâna pe ea. Când eși în gura peșterii, vîzû pe Doamna, care cu paloșul lui în mîna, se apără ca o leoaică împotriva a doi turci.

Ștefăniță nu se mai simți slab. Se repezi la unul și îl pocni în cap până nici nu băga Doamna de seamă. Celalalt vru să fugă, dar' îl trînti la pămînt, și-l sugrumă chiar cu brăul lui.

Cel dintăiu tot mai rîsufla.

— Mai vin și alții? îl întrebă Ștefăniță. Murindul clătina din cap. Ori că nu înțelesese întrebarea, ori că nu vrea să spuie nimic. Elena sta rîzîmată de zidul de stîncă, galbină ca ceara. Acum, când trecuse primejdia, femeia cea îndrăzneată se teme. Ștefăniță voi să tirască încolo trupurile moarte, dar' nu putu, căci odată cu siguranța îl cuprinse și lipsa de putere. Elena îi stropi pleoapele și buzele cu apă rece.

— Ce să fac? întrebă ea simplu.

El arată morții cu mîna.

— Ori ei ori noi trebuie să plecăm de aci.

— Noi! noi să plecăm, strigă ea cu grabă.

El se uită lung la ea, și oftă adînc.

— Tu nu poți umbla! Nu-i așa ești prea slab, nu poți face drumul cel lung până la Ciceu?

— Ba o să merg!

(Va urma.)

Găinile.

Alegerea soiurilor de prăsilă.

(Reproducerea interzisă.)

Când voim a prăsi găini trebuie se fim mai întâiu în curat cu scopul ce urmărim și anume dacă voim să prăsim găini în prima linie pentru producțiunea ouălor, sau pentru a crește pui ca se îi vindem ca atare sau pentru amândouă. Potrivit acestor tendințe ne vom alege și rassele (soiurile) cari se potrivesc mai bine pentru una sau alta. Am văzut mai sus că avem rasse renumite ca ouătoare precum și de cele cari să îngrășe ușor și repede. Mai toate rassele streine sunt însă cam gingașe și suferă de răceală împreună cu umezeală. Mai bine este a le prăsi nu ca rassă curată ci se facem încrucișări (corcitură) cu rassa noastră indigenă, alegând bine înțeles exemplarele totdeauna cele mai bine dezvoltate și mai frumoase. Urmașii lor vor fi mai ușor de crescut, mai acomodați modului de traiu dela noi și mai ușor de dedat cu clima noastră.

Nu este consult (de sfătuit) ca pentru a ne procura o rassă nouă să procurăm ouă pe care apoi le punem la clocit. În cele mai multe cazuri suntem înșelați în așteptările noastre. Mai adese ouăle, plătite cu bani scumpi nu sunt bune sau căpătăm pui, cari nu corespund dorințelor noastre. Dacă voim se fim siguri, că rassa este bună și aceea, care o dorim noi, ne cumpărăm o așa numită familie (un cocos și două găini) care o prăsim noi mai departe. Vom cheltui, ce este drept, ceva mai mult însă suntem siguri de ceea-ce comandăm.

O deosebită grijă trebuie se punem în *alegerea cocoșului* de prăsilă. El trebuie să poarte toate semnele, cari sunt caracteristice rassei sale, adică se nu aibă alte forme, culoare, însușiri cari aparțin altei rasse (soiu), decât din care face parte. El în tot cazul trebuie se fie puternic, sănătos, frumos și să nu fie prea certăreț și bătător. Cocosul îl putem folosi la prăsilă dela 1—5 ani al etății (virstei) sale. Un cocoș ajunge pentru 12—20 găini.

La *alegerea găinilor* pentru prăsilă ne vom uita în prima linie la fertilitatea lor adică se fie bune ouătoare, apoi se fie cât să poate de bine dezvoltate și sănătoase.

Ouăle și ouatul.

O găină, ori cărei rasse ar aparține, nu ouă mai mult decât cam 600 ouă în vieța ei. Cu cât le va depune într'un șir mai scurt de ani cu atât vom fi mai folosiți de ea, fiind-că facem economie în nutreț ce trebuie să-i dăm.

Ouatul urmează aproape întregul an, afară de lunile Noemvrie și Decemvrie, când găinile năpârlesc (schimbă penele), și când sunt ocupate cu clocitul. Găina tină (puica) de multe-ori începe cu ouatul deja când împlinește zece luni. Ouăle sunt însă încă mici, și nepotrivite a fi puse la clocit. Cele mai multe ouă depune găina în

anul al doilea și al treilea, apoi vin anii 4 și 5. De aci înainte ouăle scad în mod simțitor, așa încât găini mai bătrâne nu se mai plătește a le ține pentru producerea ouălor. Unele găini ouă mai multe zile una după alta câte un ou altele numai după 3—4 zile. Câte odată ouă și câte două ouă pe zi. Acest al doilea are însă coaja moale, deoarece ca găoacea să se învîrtoșeze îi trebuie cel puțin o zi. După un număr oare-care de ouă depuse, găina începe a cloci, după care periodă reîncepe cu ouatul. Găinile bătrâne reîncep mai târziu cu ouatul ca cele tinere. De aceea și îngrijesc timp mai îndelungat de pui lor ca acestea.

Găinile ouă și fără a fi fructificate de cocoș. Aceste ouă însă nu sunt bune de pus la clocit, fiind fără plod.

Ouăle trebuie păstrate totdeauna într'un loc răcoros, bine aerisat și ferit de îngheț în timpul ernei, altcum ni-se strică și perd valoarea lor. Indată-ce le strângem de prin cuibare le ștergem, respective le spălăm de ori-ce murdărie și notăm cu creionul pe coaje data (ziua și luna) la care au fost ouate, ca să nu folosim tot cele mai proaspete, ear cele de mai de mult să se învechească prea tare.

Pentru vânzare, mai ales, vom purta grijă a ne însemna această-dată ca nu cumva să vindem ouă stricate și astfel să ne perdem numele bun pentru totdeauna. Tot asemenea înainte de ale duce la vânzare vom *sorta* (alege) ouăle după volum (mărime) și anume în *trei calități*. Pentru acest scop ne procurăm două verigi de aramă unul cu un diametru (lărgimea dinlăuntru) de 40 milimetri (4 centimetri) și altul de 38 milim. (4 ctm. și 8 milim.). Acele ouă, cari nu trec prin veriga primă formează pe cele de prima calitate, acele cari nu trec prin a doua verigă sunt cele de calitatea a doua, ear' cari trec și prin aceasta formează calitatea a treia. Un ou cântărește în general 75—60—48 grame, din care revine 7.4—7.2—6.9 grm. pe găoace.

Zace în interesul nostru a sorta ouăle destinate pentru vânzare fiind-că totdeauna vom dobândi un preț mai mare decât dacă le vindem amestecate mari cu mici, deoarece-cum cumpărătorul va judeca marfa totdeauna după ouăle cele mici și va oferi prețul după aceste.

De însemnătate mai este să câștigăm *ouă* când ele lipsesc mai mult în cursul anului, adică în *timpul ernei*. Ca să facem ca găinile să ne ouă și earna, putem face mult, dacă purtăm socoteală de etatea (virsta) lor, de o nutriție corespunzătoare și căldura ce le dăm în anotimpul acesta frigos. Despre aceste însă vom da îndrumări la alte capitole.

Nu de mai puțină însemnătate este și *conservatul ouălor* adică păstrarea lor timp îndelungat în astfel de mod, ca ele să nu se strice. Sunt o mulțime de metode însă nici una desevîrșită. Ori-care ar fi modul de a le conserva totuși nu le putem păstra gustul și bunătatea unui ou proaspăt.

Trebuie se știm, că coaja (găoacea), care învâlește albușul și gălbinașul oului este provăzută cu o mare mulțime de găurele mici (numite pori), cari nu le putem vedea cu ochiul liber și care permit să între în interiorul (inlăuntru) lui aerul din afară precum și alte viețuitoare mici de tot, cari provoacă stricarea (împușirea) ouălor.

(Va urma.)

Advocatul poporului.

De înmormântarea cadavrelor sunt datoare a se îngriji rudeniile, corporațiunile și singuraticile persoane, cărora este încredințată această afacere. Dacă există de aceștia și răposatul nu a lăsat după sine nici o avere, atunci înmormântarea o eșteuește antistia comunală. — Fără concesiune în scris al chirurgului comunal cadavrul nu e permis a se înmormânta. — (Art. de lege XIV. §. 110, 114 din anul 1876).

Ca ucenic la vre-o meserie numai acei copii se pot primi, cari au împlinit etatea de 12 ani, cu excepțiunea, dacă aceasta o suferă direcțiunea industrială. — Cu ocaziunea primirii părinții ori tutorii trebuie să se înțeleagă cu măiestrul asupra timpului de instrucție, întreținere și alimentațiune. Timpul de instrucție trebuie se dureze cel puțin până-ce ucenicul împlinește 15 ani. Contractul — acolo unde nu este direcțiunea industrială — se poate încheia și înainte antistiei comunale, care în timp de opt zile se va trimite direcțiunii industriale spre întărire. (Art. de lege XVII. §. 60 și 61 din anul 1884).

INTRUNIRE AGRICOLĂ.

— Invitare. —

Subsemnatul comitet central, în frățească conțelegere cu fruntasii comunei Mag, va ține Duminecă, la 4/17 August st. n., în această comună o

intrunire agricolă

la care se va vorbi despre cultura albinelor și a pomilor; despre însemnătatea însoțirilor de credit sătești sistem Raiffeisen, cum și despre alte eventuale afaceri de interes general economic.

Inceputul la oarele 11 a. m.

Ne luăm voie a invita la aceasta intrunire pe toți membrii și spriginitori cauzelor noastre economice.

Sibiul, în 9 August n. 1902.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului«.

In absența dlui president:

Romul Simu,
membru în comit.

V. Tordășianu,
secretar.

Medicul casei.

Despre anemie. Anemia este cunoscută în popor sub numele de: lipsa de sânge. E știut, că tot corpul este format prin sânge și dela sânge își are și mărirea și puterea; de aceea cine voește se fie sănătos și să

trăească mult, trebuie se aibă un sânge bun și sânge destul. Această boală nu constă în împușinarea sau lipsa totală a sângelui, ci numai că el devine mai apăsător și i-să împușinează globulele roșii ce se află în el.

Bolnavul atins de aceasta boală are pielea galbină, bătând în verde, carnea moale, devine foarte nervos, nu se mulțumește cu nimica, să supără de ori-ce lucru, are greutate la mistuire, lipsă de poftă de mâncare, greață, respirație grea, văjlituri în urechi, dureri de cap și une-ori spre seară și friguri mai ușoare.

Causele cari dau naștere acestei boale sunt: perderile mari de sânge, un nutremânt neîndestulitor sau de rea calitate, locuință întunecoasă și puțin aerită, vieță neregulată, obiceiul de a mânca mult și a nu face mișcări, lucrările intelectuale (cu mintea) prea multe și neîntrerupte, veghierile prea mari — căci este bine știut, că lipsa de somn produce cele mai grave boale și în cele din urmă omul moare.

Ca mijloace de vindecare acestei boale se recomandă: o mâncare hrănitoare, locuință sănătoasă și curată, exerciții corporale, preumblări în aer curat. Să se încungiure totdeauna oboselele prea mari; se recomandă a duce o vieță regulată, și bolnavul să bea vin vechiu bun, bere.

Ca mâncări se recomandă mai mult carne friptă, ouă, lapte și verdețuri; mâncările grase, dacă se mistuie bine, sunt foarte folositoare, căci fac pe oameni grași.

Să se facă spălături pe corp în fiecare dimineață, căci vor face poftă de mâncare, sângele începe a circula mai bine, ear' corpul se întărește contra răcelii.

Ca medicament medicii prescriu fer în formă de picături câte 10—15 în timpul fiecărei mese în puțin vin. Asemenea în fiecare dimineață se ia câte un ceaiu de frunze de cimbru, de cintaură (tea) ori de soc.

Leacul cel mai sigur este, ca bolnavul se petreacă mult în aer curat și foarte puțin în casă. Imbrăcămintea se nu fie prea caldă și să nu stee prea strânsă pe corp.

SĚRBĂTORI PĂGĂNEȘTI.

Sub acest titlu dl preot din Gyrok (Temeș) D. Voniga voind să scoată la lumină un op, prin care se combată credințele deșerte, sĚrbătorile păgănești din popor, cari sunt isvorul multor rele, face un apel cătră cărturarii români, rugându-i să-i trimită material relativ la următoarele întrebări:

1. Are poporul din acelea părți [Arădane, Bănățene, Bihorene, Ardelene, etc.] așa numite »SĚrbători băbești«, »zile de primejdie«, etc. adică sĚrbători apucate din bătrâni, nerecunoscute și nesebăte de biserică, ci ținute numai de popor?

2. Cum se numesc? Când, și cum le

serbează? [Cu abținerea dela lucru numai, ori și cu alte obiceiuri șpețifice?]

3. Ce fac bărbații și ce fac femeile în astfel de sĚrbători păgănești? [Trândăvesc, se pun la stat de cleveții, ori, că umblă și la birturi]?

4. Ce știu despre originea acestor sĚrbători și ce credință au despre însemnătatea lor?

5. Obsearvă-se la popor efectul acestor sĚrbători păgănești și credințe deșerte în slăbirea credinței creștinești manifestată prin oare-care indiferentism religios, prin necinstirea bisericii, a așezămintelor ei și Duminecilor și sĚrbătorilor creștinești.

6. Ce urmări păgubitoare se poate observa, că au aceste sĚrbători și credință păgână din punct de vedere moral și economic? [Păcate născute din trândăvie și pagube avute în urma neglijării lucrurilor economice?]

7. Sprijinite sunt acestea și de cătră cei chemați a le combate și stĚrpi? Dacă nu, făcutu-s'a vre-o încercare de a deștepta poporul din această rĚtăcire și cu ce rezultat?

RĚspunsurile rog să mi-să trimită la adresă, după putință, fără întârziere.

Onorații colaboratori vor primi opul gratuit în semn de mulțumire și recunoștință pentru sprijinul oferit prin conlucrare.

Idea dlui Voniga fiind foarte salutară, sperăm că-ț vor da spriginul cerut.

Biblioteca „Bunul Econom“.

Au eșit de sub tipar până acum broșurele:

1. Nutrețurile ierboase, cositurile (fĚnașele) prepararea fĚnului și pășunile.
2. Economia porcilor, oilor și caprelor.
3. SĚmĚnța plantelor agricole și sĚmĚnatul lor.
4. Ingrijirea plantelor agricole în cursul vegetațiunii și recolta cerealelor.
5. Zootechnia generală (Creșterea, nutrirea și ingrijirea animalelor domestice).
6. Agrologia (Cunoașterea pĚmĚnturilor agricole).

7. Agricultura generală [Lucrarea pĚmĚntului. Plugul, Grapa, Tăvălugul și alte instrumente de mĚrunțit pĚmĚntul].

8. Ingrășămintele [sau gunoiera pĚmĚnturilor și Irigațiunile [udarea pĚmĚnturilor].

Prețul unei broșuri este 30 fileri (pentru România 50 bani).

Se pot comanda la administrația »Bunul Econom«, la librăria W. Krafft în Sibiul la administrația »Tribuna Poporului« în Arad și la librăria Archidieceșană în Sibiul.

RevĚnzĚtorilor se dă rabat potrivit.

NOUTĂȚI

CATEDRALA DIN SIBIU.

Din vechia biserică parochială din Sibiu-cetate nu se mai ved astăzi decât numai urmele, și tot așa și din casele din nemijlocita ei vecinătate.

Toate sunt demolate, ear' acum se planează terenul pentru a să pune fundamentul frumoasei și măreței clădiri ce se va ridica pe locul până aci ocupat de ele, fundamentul *catedralei gr.-orientale române din Sibiu.*

Lucrările sunt atât de înaintate, încât peste câteva zile se va pute așeza *piatra fundamentală* a noului Sion.

In urma înțelegerii luate din partea I. P. S. Sale Archiepiscopului și metropolitului *Ioan Meșianu* cu inteligența română din loc, ziua săvârșirii acestui act însemnat a fost pusă pe *Luni, 5/18 August*, ziua nașterii Maiestății Sale Monarchului nostru.

In ziua prăsnuită ca cea mai mare sărbătoare din partea tuturor popoarelor monarchiei austro-ungare, în ziua nașterii Domnitorului va fi pusă deci piatra fundamentală a *catedralei noastre*, a casei Domnului, pentru a cărei ridicare însuși Monarchul a contribuit mai întâiu, cu însemnata sumă de *o mie galbeni.*

Nu se putea naște, prin urmare, ideea mai norocoasă și conicidență mai fericită!

Actul punerii petrii fundamentale va fi săvârșit cu solemnitate cuvenită, de însuși I. P. S. Sa Archiepiscopul și metropolitul *Ioan*, premergându-i întâiu oficierea unei liturgii solemne în biserică din suburbiul *Josefin*, de unde întregul public va binevoi a veni la locul pe care se ridică noul Sion, pentru a a asista la frumosul act al punerii petrii fundamentale.

Solemnitatea se va începe la oarele 9. a. m. » T. R. »

Principele Carol. Știrea, că principele Carol al României va fi trimis la toamnă într'o școală militară din Berlin, se desminte. Regele român vrea ca moștenitorul tronului român să primească o creștere curat românească, de aceea va trebui să învețe mai întâiu în școlăle românești.

Alegere de protopop. Alegerea de protopop pentru tractul Iliei este defiptă pe ziua de 16/29 August a. c. dimineața la oarele 10.

Pomi înfloriți a doua-oară. In jurul Clujului sunt foarte mulți acății înfloriți, ba chiar și meri se ved ici-colea, cari au început a înflori a 2-a oară. Aceste ar fi semne pentru o toamnă lungă și bună.

Iertarea dării celor păgubiți de furtuni. Judecătoria administrativă a adus în timpul din urmă o decisiune, prin care declară că de aci înainte pagubele suferite de economii

prin furtuni au să fie puse pe acelaș nivel cu pagubele cauzate prin foc resp. potop, deci de aci înainte și economii, cari au suferit daune în urma furtunilor, au dreptul să ceară ca să fie ertați de a plăti dare pentru holdele nimicite. Căci până acum forurile financiare respingeau toate rugările de scutire de dare, venite dela economii păgubiți în urma furtunilor.

Urmarea excomunicării lui Tolstoi. Din cauza vârstei înaintate a marelui scriitor rus Leo Tolstoi și a sănătății sale sdruncinate, toată lumea cultă și amicii sei din Rusia se întrebă unde va fi înmormântat contele Leo Tolstoi, care se știe că a fost excomunicat de către sinodul dela Petersburg, așa că la moartea lui nu va putea asista nici un preot din Rusia.

Marele scriitor Tolstoi a convocat pe membrii familiei sale și, în urma unei consfătuiri ce a avut cu dânsii, a lăsat ca ultimă a lui dorință, după-ce va muri, să fie îmbalsămat și transportat la București, pentru a fi înmormântat aci.

Această ultimă hotărâre luată de Tolstoi a produs mare senzație în toată Rusia.

Grindină ucigașă. Luni între 3—4 oare după-ameazi Sibiuul a fost cercetat de ploaie torențială amestecată cu puțină grindină, care cu mici întreruperi a durat până seara. Pe alte locuri însă a fost împreună cu vișor și grindină mare, făcând pagube foarte mari și cauzând chiar și moarte de om. Astfel se telegrafează din Nagy-Szöllös, că grindina bătea în sdroburi de mărimea uelor de porumb, nimicind tot de pe câmp și spărgând ferestile dela toate casele din oraș. Nici o fereastă citavă nu a rămas, — zice telegrama. Patru oamei, suprinși sub ceriul liber, au fost omorâți de grindină.

Călugăr de 100 de ani. Sâmbătă a împlinit etatea de 100 ani călugărul Nicolae Vlăhuță dela mănăstirea Văratec (România). Călugărul N. Vlăhuță e tatăl literatului Vlăhuță, care din acest privilegiu a cercetat pe bătrânul împreună cu numeroși scriitori de frunte ai României. La mănăstirea Văratec călugărul Vlăhuță are și o soră, călugăriță.

Expoziție în Saint-Louis. In 1904 se va deschide în Saint-Louis o mare expozițiune universală.

La această expozițiune au aderat deja mai multe state din Europa, Asia și Oceania.

Lucrările de construcțiune a cinci din cele 15 mari palate au început deja. Numai aceste 5 palate costă 12 milioane de franci. In curând vor începe lucrările și pentru celelalte palate.

Veste bună. In jurul Vêrșetului va ajunge în curând la vânzare o moșie de trei mii de jugere, care acum e proprietatea unei vechi familii aristocratice maghiare.

Pentru cumpărarea acestei moși s'au asociat 54 economii români, cari au făcut deja demersuri la băncile românești, ca să le crediteze banii de lipsă. Așa spune »Független Magyarország« pe basa informațiunii primite din Vêrșet, firește, că nu cu bucurie. Titlul notiței numitului ziar e »Pământ maghiar în mâni valahe«.

Mașina de sburat. Sir Hiram Maxim, faimosul inginer și inventator, a anunțat din Londra dlui Francis, președinte al expozițiunii universale dela St.-Louis, în Statele-Unite americane, că in curând va începe nouele sale experiențe cu mașina sa de sburat.

Credința lui e că se poate construi o mașină pentru a naviga cu ea în oceanul aerian. Mașina combinată de inginerul englez n'are nimic comun cu balonul.

Femeie fără suflet. Poliția din Budapesta a pus în zilele aceste mâna pe o femeie, despre care s'a dovedit, că se ocupă cu nimicirea copiilor înainte de a se naște. Femeia e soția croitorului Matei Schmidt și e de origine din com. Torontal. Ea însăși căuta pe femeile, cari erau în stare binecuvântată, și pe lângă o remunerație de 5—10 fiorini le oferia serviciile sale. Aceasta meserie a practisat-o nemiloasa femeie ani de-a rândul și a stîns vieța la o mulțime de ființe nevinovate omenești. Acum in fine poliția a aflat de meseria criminală a ei și a arestat-o. S'a pornit cercetare amănunțită. S'au ascultat deja în afacerea aceasta 15 martori și se vor mai asculta încă 40 martori.

Albine ucigașe. Medicul Spitzberger, din Greisbach [la granița dintre Boemia și Austria], Vineri dimineața a plecat cu trăsura să-și cerceteze bolnavii din o comună vecină. Pe cale caili s'au spăriat de un roi de albine și au luat-o la fugă peste câmp, răsturnând câteva coșnițe din o stupină. Albinele s'au năpustit apoi asupra cailor și oamenilor din trăsura. Medicul și mânătorul au sărit din trăsura încă la timp și astfel au scăpat cu câteva împunsături. Caili însă au fost uciși de acul albinelor.

E rău de Țiganii cortorari. La ministerul de interne s'a ținut o conferință, în care s'a hotărît, ca fiecare comună să fie silită se primească câteva familii de cortorari, cari se vor deprinde cu munca câmpului sau cu vre-o meserie. Pentru cortorari, cari nu vor voi cu nici un preț să stea pe loc, se vor face două institute mari (un fel de închisori), în cari se vor primi câte o mie de Țigani. La toamnă e vorba, ca proiectul de lege să fie înaintat dietei. Să înțelege, că mai toți Țiganii vor fi așezați în comunele maghiare, ca să înmulțească nația.

Cinci milioane pentru canalizare. Societatea de canalizare arad-cenădiană a ținut zilele trecute ședință în Arad, în cauza construirii unui canal pe teritoriul comitatelor Arad și Cenad, hotărînd să înceapă cât

mai curând lucrările de canalizare. Canalul va costa cinci milioane de coroane și are menirea să prefacă în pământ roditor un teritoriu de 40,000 jugere, acum sterp. De alt-cum cauza acestei canalisări se trăgă-nează de vr'o zece ani.

Ucis de trăsnet. În una din serile săptămânei trecute descărcându-se asupra comunei Sácza (lângă Cașovia) o furtună uriașă, clopotarul și alți trei țărani s'au dus să tragă clopotele, ca să alunge furtuna. Urmarea a fost, că prin curentul produs de mișcarea clopotelor electricitatea din atmosferă a fost atrasă spre turn, în care s'a descărcat un trăsnet puternic. Clopotarul și doi dintre însoșitorii săi au fost uciși de trăsnet, ear' al patrelea a fost ologit.

CALENDARUL ECONOMIC.

Ce să facem în August ?

Urmează cu oculatul. Sapă în jurul pomilor mai tineri. Samănă salată ernatică. Adună sămânțele de legumi coapte acuma, le curățește și acață în cuiu, punându-le în săculețe. Seceră ovėsul, ce-l mai ai. Samănă rapița. Dacă vezi albinele, că prea mult șed pe-afară, e semn, că n'au ce se lucre. Ridică coșnițele, punând sub ele niște bucăți de scânduri potrivite. Stupii fără matcă să împreună cu alții mai slabi. Urmază cu plivitul viei. Uscă poame și fasole pentru eamnă. Altoi oculați, vėzėnd, că nu s'au prins, trebuie din nou oculați. Proptește pomii prea încărcăți și rărește poamele prea dese, ca să se poată coace. Ară pentru toamnă și pe la capetul lunei poți și sămăna. Adună simburii de toate poamele.

Evidență

AUGUST.

Oficiile protopresbiterale aștern:

a] Datele statistice școlare de pe anul școlariu expirat.

b] Raport despre vizitarea școalelor.

c] Conспект despre catechisarea elevilor dela școalele streine. [Circulariul consistorial din 17 Iunie 1894 nr. 4088].

Oficiul parochial compune consemnarea copiilor obligați a cerceta școala poporală. [§. 86. Reg. pentru org. învăț].

Anunțarea înmatriculării și începerii școlăi elementare poporale. [§. 86. Reg. pentru org. inv.]

Din 25—28 August al doilea termin pentru depunerea examenului de calificățiune preotească. [Regulamentul provisor pentru examenul de calificățiune preotească §. 1. V. Ianuarie, Februarie și Iulie].

Examenul acesta se poate depune și la terminul extraordinariu, dar' în cazul acesta taxa e dublă, de 80 cor.

Cursul pieții din Budapesta

— în 13 August. 1902 n. —

	per 50 klgr.
Grâu	cor. 7.— până la 7.45
Sėcară	5.90 > > 6.25
Orz	5.15 > > 5.40
Ovės	5.50 > > 5.90
Cucuruz	4.90 > > 5.—
Rapița	9.30 > > 10.35
Untură	68.— > > 68.50
Slănină	59.— > > 63.—
Hirișcă	—.— > > —.—
Lintă	—.— > > —.—
Cănepă	—.— > > —.—

Tėrgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 20—25 August n.

20. Mănăsturul ung
21. Barot. Cetatea de Baltă. Dej. Mociu.
23. Copșa-mică. Șercaia. Vințul-de-sus.
34. Copșa-mare. Sebeșul-săsesc. Teiuș. Vinga. Zarand.
25. Baia-mare. Boroșneul-mare. Merghindeal.

Calendarul vechiu și nou a săptămănei.

Dum. 9 după Rusalii, ev. Mat., c. 14, g. 8, v. 9.

Dum.	4. Sf. 7 Coconi	17. Bertram
Luni	5. Muc. Eusignie	18. Elena Ip.
Mart.	6. (+) Sch. la față	19. Ludovic.
Merc.	7. M. Dometie	20. St. Kp.
Joi	8. Sf. Emilian	21. Ioana
Vineri	9. Ap. Mateiu	22. Timoteu
Sămb.	10. Muc. Laurenție.	23. Filibert.

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**

Redactor-responsabil: **Aurel P. Barcianu.**

Sz. 638—1902. vég.

(90) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírótság 1898 évi Sp. II. 9—2 számú végzése következtében Dr. Vlád Aurél ügyvéd által képviselt „Ardeleana”, pénzint. javára Nalaczi Acos úr nalaczi lakos ellen 600 kor. s jár erejéig 1899. évi october hó 7-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1100 koronára becsült következő ingóságok u. m.: lovak nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a hátszegi kir. járásbírótság 1902. évi V. 749 számú végzése folytán 600 kor. tőkekövetelés, ennek 1902. évi november hó 2. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 86 kor. 40 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig ados lakásán leendő eszközésére 1902. évi augusztus hó 25. napjának délelőtti 12 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107 és 108 §-a értelmében készpénz-

fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltaták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kel Hátszeg, 1902. évi július hó 27 napján.

Szentmiklós András,
kir. bir. végrehajtó.

Intr'o bună familie română

3— In Sibiiu (87)

se primesc școlari din provincie

Intreținere și educație bună.

Limba germană și română precum și pian (clavir) se poate învăța perfect.

A se adresa Administrației noastre.

Se aduce la cunoștința publică, că în

(46) HUNEDOARA (PIAȚA-MARE) 10—
în casele domnului Eduard Toth s'a deschis o

Tipografie,

Librărie și cu un Deposit de tipărituri sub numele:

„IDEAL”

Institut tipografic în Hunedoara.

Tipografia primește ori-ce fel de lucrare tipografică.

⇒ Serviciu prompt. ⇐

Executare cu acurateță și ieftină.

Cel mai mare deposit de ciasornice, giuvaeruri și obiecte de aur și argint în

Transilvania

14—52 la (39)

Iulius Erős

în Sibiiu, Strada Cisnădiei Nr. 3

(Palatul Transilvania).

Tot felul de ciasornice, giuvaeruri de aur și argint, podoabe bisericesti etc

Toate obiectele bine și frumos lucrate, ieftine, cu prețuri fixe.

Serviciu prompt și conștientios.

La cerere se trimite preț curent bogat ilustra.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile
ca acelea care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în **BUDA-PESTA**

Cancelaria și depozitele: *Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrássy 23.*

(52)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

20—52

„ARDELEANA“

instituit de credit și de economii societate pe acții.

Sediul: Orăștie, în casele proprii.

Fondată la anul 1885.

Capital soc.: 500.000 c. Fonduri: 350.000 c.

Starea depunerilor: peste 2.000.000 c.

Se primesc: **Depuneri spre fructificare**, dela particulari cu 5% fără anunț, cu 5½% cu anunț; ear' dela corporațiuni culturale cu 6% interese.

Darea de venit după interese o solvește institutul separat.

Depuneri și ridicări făcute **prin postă** se efectuează cu **reîntoarcerea poștei**.

(48) 19—

Direcțiunea.

Kapranozai Mátyás

în Orăștie (Dramul țerii)

Stabiliment pentru fabricarea de trăsuri

care și recușite economice,

primește tot felul de *reparaturi* ce taie în branșa aceasta, precum și trăsuri vechi în schimb pentru cele noue.

13— Prețuri moderate. (40)

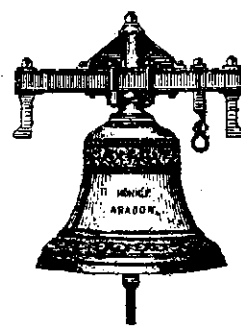
Lucru solid și durabil pe lângă garanță.

Frideric Hönig

Turnătorie de clopote și metal, fabrică de pompe, arangată cu motor de vapor, ARAD, Strada Rákóczy Nr. 11—28

S'a fondat la 1840

Premiată la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plătire, recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg. invenție proprie, cari au avantajul, că față cu ori-ce clopote, la turnarea unui și aceiuiși clopot tare și cu sunet adânc, — se face o economie de 20—30% la greutatea metalului.

Recomandă totodată clopotele de fer, ce se pot învârti și postamentele de fer, prin a căror întrebuințare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage, fără-ca să se clătine turnul. Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învârti, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi sau schimbarea lor cu clopote noue pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni, la dorință se trimit gratis. (15) 19—20

Avis.

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public că la

„Panonia“ Cafenea și Restaurațiune de azi înainte costă din „Berea Coroana“ de prima calitate

Un păhar 8 cruceri.

Zilnic bere proaspătă.
— Popicărie. — Gulaș mic 6 cr.

Orăștie 25 Iulie 1902.

(21) 13— Cu toată stima

Carol Schurek

Restaurator.

Două biboarce

cu viței mici

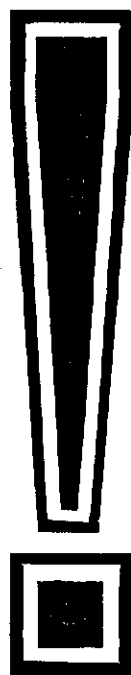
și bune de lapte, se află de vânzare la **Herman Károly**

în Orăștie.

1—1

(91)

În timpul de vară

este mai consult, a te aprovisiona, a-ți completa și perfecționa diferitele tipărituri.

Efectuiri de tipărituri moderne, frumoase și prețioase

se asigură prin

„Minerva“ institut tipografic, societate pe acții în Orăștie (Piața mare nr. 2).